

عنوان مقاله:

ساز و کار تشکیل کنگلومرا های درون حوضه ای: مطالعه موردی در تریاس و ژوراسیک منطقه زنجان

محل انتشار:

دوفصلنامه رسوب شناسی کاربردی، دوره 7، شماره 14 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

افشین زهدی - استادیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه زنجان، زنجان

جواد ربانی - استادیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه زنجان، زنجان

خلاصه مقاله:

در این پژوهش برای نخستین بار، توالی‌های کنگلومرای تریاس (سازند الیکا) و ژوراسیک (سازند دلیچای) منطقه زنجان، از نظر پارامترهای رسوب‌شناسی، محیط‌رسوبی و مکانیسم تشکیل مورد مطالعه قرار گرفته است. در توالی‌های تریاس، لایه‌های کنگلومرای از قطعات اینتراکلاست با بافت فلوئستون تا رودستون تشکیل شده است. حضور قطعات اینتراکلاستی (کنگلومرای درون حوضه‌ای)، سطح زیرین فرسایشی و دانه‌بندی تدریجی ریز شونده بیانگر انرژی بالای محیط رسوب‌گذاری و تأثیر فرایندهای توفانی در زمان تشکیل این افق کنگلومرای در بخش‌های ساحلی و دریایی کم عمق می‌باشد. در صورتی که، در توالی‌های ژوراسیک حضور دوکفه‌ای‌های نازک لایه، رادیولر، آمونیت، بلمنیت، فرامینیفرهای پلانکتون به همراه میکروبیالیت‌ها بیانگر یک محیط دریایی نسبتاً عمیق می‌باشد. توالی کنگلومرای ضخیم لایه همراه با این مجموعه فسیلی، تک منشأیی بوده که ذرات تشکیل‌دهنده آن را عمدتاً میکروبیالیت‌ها، بریوزوا، آمونیت و بلمنیت تشکیل می‌دهد. جورشدگی این توالی رسوبی، ضعیف بوده و اندازه ذرات تشکیل‌دهنده آن بین ۳ تا ۳۰ سانتی‌متر در تغییر می‌باشد. این رخساره کنگلومرای احتمالاً مبین افزایش انرژی محیط‌رسوبی در طی کاهش نسبی سطح آب دریا در گذر ژوراسیک میانی- بالایی؟ می‌باشد. نبود ساختمان رسوبی مشخص و توالی بوما، دانه‌های زاویه‌دار تا گرد شده و فابریک به هم ریخته ذرات، احتمالاً بیانگر تشکیل شدن این واحد کنگلومرای در نتیجه جریان‌های خرده‌دار باشد. نهایتاً، نتایج نشان می‌دهد که منطقه زنجان به عنوان بخش کوچکی از حاشیه شمالی اقیانوس تتیس، در طی زمان‌های تریاس تا ژوراسیک میانی، در نتیجه پیشروی آب دریا در مقیاس جهانی از یک محیط ساحلی به یک محیط دریایی نسبتاً عمیق تغییر نموده است و در نهایت در مرز بین ژوراسیک میانی- بالایی؟ سطح آب دریا کاهش یافته است. در داخل این توالی رسوبی بزرگ مقیاس، کنگلومراهای آهکی تریاس بعنوان یک رخساره توفانی در یک محیط ساحلی تشکیل شده است، در صورتی که واحدهای کنگلومراهایی رأس سازند دلیچای در یک محیط دریایی نسبتاً عمیق و در نتیجه تأثیر ج-ریان‌های اقیانوسی بر نهشته‌های میکروبیال تشکیل شده است.

کلمات کلیدی:

کنگلومراهای درون حوضه ای، تریاس - ژوراسیک، سازندهای الیکا و دلیچای، زنجان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1129210>

